

GJENNESTADTUNET 85

3160 STOKKE

TLF.: 410 67 532

VESTFOLD@JORDVERN.NO

WWW.JORDVERN.NO

ORG.NR.: 913 061 284

Til

Tønsberg kommune

postmottak@tonsberg.kommune.no

Stokke, 16. februar 20118

Datalagring på Tveiten.**Tilleggsutredning til arealdelen av ny kommuneplan Tønsberg kommune****1. Innledning**

Det er Statkraft som går i bresjen for å få internasjonale datagiganter (Google, Facebook, Amazon m.fl.) til å etablere såkalte datasentre i Norge. Dette synes å skje uten at det foreligger nasjonale retningslinjer som ivaretar hensynet til naturressurser, arbeidsplasslokalisering eller regional utvikling. Videre kan dette se ut som "alles kamp mot alle. Hvor målet på landsbasis er å få til rådighet så mange byggeklare tomtalternativer som mulig". I Vestfold er det Fylkeskommunen og Verdiskapingsinitiativet som sitter i førersetet for prosessen. Verdiskapingsalternativet er eid av VFK og de største kommunene. På hjemmesiden til Verdiskapingsalternativet kan det se ut som om datalagring er den eneste form for verdiskaping som kan skje i Vestfold.

1. 1. Hvorfor vil store internasjonale datagiganter bygge datasentre i Norge?

Datalagring på store servere krever mye energi til kjøling. Av en reportasje i TB framgår det at det planlagte datalageret på Barkåker krever elektrisk energi som er tre ganger større enn behovet til Tønsberg by. De internasjonale datagigantene fra USA vil gjerne framstå med en grønn profil. Det er etter hva vi forstår en viktig grunn til etablering i Norge hvor all elkraft er produsert på vannkraft. Det at vi har et åpent kraftnett med Europa hvor vi eksporterer overskuddskraft, men også driver import av elkraft basert på kullkraft forbigås i stillhet. For å etablere seg i Norge, krever selskapene: Ingen eiendomsskatt, subsidiert kraftpris (lave elavgifter) og bidrag fra Staten til å bygge undersjøisk fiberkable til kontinentet. I en pressemelding forteller konsernsjef Christian Rynning-Tønnesen i Statkraft at det første hindret nå er fjernet ved at skattereglene er endret slik at internasjonale dataselskaper slipper å betale eiendomsskatt.

Sysselsettings- og verdiskapingseffekten knyttet til den internasjonale datalagervirksomheten synes å være høyst usikker. Temaet vil bli omtalt under kommentarer til planer om datalager i Tønsberg.

1.2. Hvorfor skal Jordvern Vestfold mene noe om lokalisering av et datasenter i Tønsberg kommune?

Jordvern Vestfold har fått denne saken til uttalelse. Bruk av dyrka og dyrkbar jord til byggegrunn er et underordnet tema i denne saken. Hvorfor engasjere seg da? I Vestfold er det bosatt mange mennesker på et begrenset areal, særlig på utsida av raset. Det er sterk konkurranse om arealene fra ulike brukergrupper. Å bruke inntil 500 - 600 da skogsareal til utbygging av en næring som etter all sannsynlighet gir få arbeidsplasser etter anleggsperioden, vil bety et ekstra press på matjorda i neste omgang. Dersom vi skal mene noe i denne saken, må vi også kommentere målsetting, planforutsetninger og lokaliseringsargumenter.

2. Planprogram for rullering av kommuneplan i Tønsberg kommune

Planprogrammet for rullering av kommuneplanen i Tønsberg ble vedtatt før spørsmålet om datalagring på Barkåker kom opp til politisk behandling. Det er to bærende forutsetninger i planprogrammet om rullering/revisjon av arealdelen:

- Det er ikke nødvendig å revidere arealdelen fordi kommunen har tilstrekkelig byggegrunn (utbyggingsreserver) grunnet mindre befolkningsvekst enn anslaget i kommuneplanen og et stort arealinntak ved forrige rullering
- Planperioden for kommuneplanen (til neste rullering) er kort fordi det fra 2020 skal lages en felles kommuneplan etter sammenslåing med Re kommune.

Disse forholdene gjør at kommuneplanrulleringen omtales som en begrenset revisjon.

Under behandling av datalagringssaken i Tønsberg bystyre den 4. desember ble det reist spørsmål om ikke nevnte sak må få som konsekvens at planprogrammet må endres og underlegges ny behandling. Dette spørsmålet ble ikke besvart. Jordvern Vestfold gjentar dette spørsmålet og ber kommunen om å bidra til en avklaring med overordnet planmyndighet (Planavdelingen i KMD). Kommunen begrunner endringen i arealdelen av kommuneplanen med utbygging (masseoverskudd og fiberkabel) på IC parsellen mellom Nykirke og Barkåker skal gjennomføres innen 2019. Til dette er å bemerke at opplysninger om IC utbyggingen var offentlig kjent før arbeidet med planprogrammet startet og sånn sett kunne trekkes inn i arbeidet med å revidere kommuneplanen.

3. Alternativ til lokalisering på Tveiten/Barkåker. Saksframstilling

Etablering av et internasjonalt datalager i Tønsberg kommune ble opprinnelig presentert som en løsning uten alternativer til en planlagt utbygging på Tveiten/Barkåker. Dette til tross for at nevnte område ikke var en del av arealdelen til gjeldende kommuneplan. Etter den tidligere omtalte politiske behandlingen 4.12.2017 ble det vedtatt at området Ødegården/Gulliåsen skal utredes som alternativ lokalisering. De to områdene skal konsekvensvurderes og legges fram til politisk behandling hvor endelig stedsvalg blir

foretatt. Det bemerkes at Ødegården/Gulliåsen er lagt ut til utbyggingsområde for næringsvirksomhet i gjeldende kommuneplan.

3.1. Arealbehov og sysselsettingseffekter (ringvirkninger)

Både anslag av arealbehov og sysselsettingseffekter av en eventuell lokalisering på Barkåker oppleves som meget usikre. I saksframstillingen anslås arealbehovet på Tveiten/Barkåker til 500 da. Dette er betydelig større enn arealbehovet for et datalager på Stokkemyra (Sundland). Når det gjelder sysselsettingseffekter, vises det i saksframstillingen til en analyse fra Menon (?) for et eventuelt anlegg på Stokkemyra. Det er snakk om store tall. 12000 sysselsatte over tid år. Det betyr i gjennomsnitt 1200 pr år i byggeperioden og 460 pr år etter endret effekt av utbyggingen.

Dette står i sterk kontrast til hva Ragnar Flaates skriver i TB:

”Hvis vi ser litt nærmere på lignende datalagtingsplasser på Lefdal, Stavanger og Rjukan er det sysselsatt kun 10–20 ansatte ved hver lokasjon. Hvor mange jobber her om noen år når alt er helautomatisert og utviklet videre? Hvilke selskaper kommer inn her?”

Sysselsettingseffekten er viktig, men er det bærekraftig å bruke et skogsareal eller avsatt areal til næringsareal for den saks skyld for å skape 1 arbeidsplass pr 50 da?

4. Nærmere om etableringsforutsetningene og virkninger

Etter det JV kjenner til arbeides det med å etablere sentre for datalagring på fire forskjellige steder i Vestfold. Vi kjenner hva slags forutsetninger som legges til grunn etter behandling av planer om et senter for datalagring på Stokkemyra.

For å etablere seg i Norge, krever de internasjonale datagigantene blant annet:

- Ingen eiendomsskatt
- Lav elavgift
- Statlig bidrag til å finansiere sjøfiberkabel til kontinentet
- Godkjent reguleringsplan og utbygde infrastruktur (vei, AV, elforsyning etc.)

Ringdalskogen i Larvik kommune er også en foreslått lokalitet for et datalager. Området er i samsvar med godkjent kommuneplan. De øvrige tre alternativene som er utpekt er ikke det. En godkjent reguleringsplan med utbygde infrastruktur vil ikke bli liggende ubrukt. Det er høyst usikkert om det i det hele tatt kommer ett eneste senter for datalagring til Vestfold. At det skal komme fire, må regnes for helt usannsynlig. I praksis betyr det at det vil etableres en eller annen form for næringsvirksomhet på inntil fire ulike steder i Vestfold helt uavhengig av RPBA og kommuneplanprosesser.

5. Anbefaling

JV vil avvende resultatene av den planlagte konsekvensutredningen av de to alternativene for et senter for datalagring i Tønsberg kommune før vi gir vår anbefaling.

Vi er imidlertid meget skeptiske til å bruke store arealer i et pressområde til virksomheter som gir få arbeidsplasser pr arealenhet. Videre ber vi om at følgende forhold vurderes i tilknytning til denne saken:

- a. Endring og ny behandling av planprogram for kommuneplanrevisjonen
- b. Behovet for en godkjent reguleringsplan som også er opparbeidet med ny infrastruktur før etableringsvedtaket er gjort
- c. Et realistisk anslag for arealbehov
- d. En realistisk og nøktern vurdering av sysselsettingseffekt (etter utbygging)

Med vennlig hilsen

Sigbjørn Fjærvoll
leder Jordvern Vestfold

Vedlegg: 2 høringsuttalelser